

Gældsafvikling er fornuftig, men tænk dig alligevel lidt om!

Dansk Landbrug har været gennemsyret af gæld og det er ikke lang tiden siden, at den gennemsnitlige gæld var mere end 100.000 kr./ha, dvs. over 340 mia. kr. Der har været gjort et indhug i denne gæld de seneste par år, både fra soholdere med eksport af smågrise samt mælkeproducenter med mælkeprisens himmelflugt. Det har helt sikkert været en stor drøm og en stor tilfredsstillelse for de fleste landmænd. For andre har det omvendt betydet større investeringer og indkøb af jord og yderligere gældsætning.

Jeg hører ofte, at det netop er målsætningen om at blive fri og uafhængig af sit pengeinstitut. Alle kan huske de voldsomme år 2010-2019, hvor bankerne satte mange landbrugsfamilier under voldsomt pres, herunder både med trusler om og også effektuerede afvikling. For nogle, især unge landmænd, blev de startet op på realkreditfinansieringer, for bare efter ganske få år, at blive afviklet igen, fordi det likvide beredskab ikke var tilstrækkeligt. En katastrofe!

Gældsnedbringelse sker aktuelt i et rasendes tempo. Det er livet om, for mange, at få afviklet på bankgæld og herunder kassekredit, for at gøre sig uafhængig. Men det er her, du skal stoppe op og lige, et øjeblik, tygge på halmstrået. Har du styr på dit likvide beredskab, hvis verden pludselig ser anderledes ud?

Faktuelt ved jeg, at jeg får ret i mine tidligere påstande om, at omkostningerne indhenter indtægterne!

Og vi er reelt set på vej dertil. Indtægterne i landbruget er steget markant de seneste 1,5-2 år, men samtidig, dog med forsinkelse, er omkostningerne også steget. Nogle leverandører til landbruget, ser deres snit til at hæve priserne, når markedet har det godt. Når afregningspriserne er gode, så skal der også investeres og købes ind! Pengene bliver brugt.

Faktuelt er det også, at stiger renten yderligere, så kommer flere landbrugsvirksomheder i klemme. Markedsrenten var 4% i juni 2024 og i skrivende stund juni 2025 er den 2%, altså en halvering. Men kunne man forestille sig, at renten skulle stige 0,5-1-1,5-2%? Måske. Nogen vil sige, at med de planer der er i Tyskland for infrastruktur, øget oprustning i Europa og Danmark etc., kan det skabe inflation og rentestigninger. Måske ville vi så allerede have set det, jeg ved det ikke. Sagen er bare den, at når renten kan falde 2% på et år, så kan den nok også stige 2%? Den anden vinkel er, at dem, som udråber sig som eksperter på rentestigninger og markedsforhold – det er gratis at stille sig op på ølkassen og råbe ”højre eller venstre”! Det er jo ikke deres penge, som er på spil, det er dine!

Tilbage til det likvide beredskab. Overvej om du ikke skal lade kassekrediten være og fortsat skylde banken bare lidt? Det er min påstand, at hvis/når forholdene vender, så vil det være en fordel at skylde lidt i banken og dermed have skabt sandsynlighed for ekstra bevilling på kassekrediten. Modsat vil der være landbrugsvirksomheder, som har fjernet kassekrediten, som får nej til senere kredit, for nu er banken *home safe* og ønsker ikke at lide flere tab på landbruget. Måske er det en ukorrekt iagttagelse eller ”beskyldning”, men vi kan jo drøfte det om 1 år eller 2 år, måske allerede når den Grønne Trepert ruller sig ud.